

doi: 10.3935/rsp.v18i2.994

CERANEO KONFERENCIJA: POSTIGNUĆA I IZAZOVI RAZVOJA KOMBINIRANE SOCIJALNE POLITIKE U HRVATSKOJ

Zagreb, 10.-11. prosinca 2010.

10. i 11. prosinca 2010. godine u prostorijama Pravnog fakulteta – Studijskog centra za socijalni rad u Zagrebu održana je konferencija *Postignuća i izazovi razvoja kombinirane socijalne politike u Hrvatskoj* (dalje: konferencija). Na konferenciji je sudjelovalo 76 sudionika, a organizator je bio Centar za razvoj neprofitnih organizacija (CERANEO) uz potporu i suradnju Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi, Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva, Grada Zagreba – Gradskog ureda za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom te Studijskog centra socijalnog rada Pravnog fakulteta u Zagrebu. Konferencija je jedna od središnjih aktivnosti istraživačkog projekta Uloga civilnog društva u jačanju kombinirane socijalne politike u Hrvatskoj. U sklopu tog istraživačkog projekta provedena su dva istraživanja. Prvo istraživanje provedeno je tijekom 2006. i 2007. godine, a rezultati istraživanja predstavljeni su i problematizirani na konferenciji *Izazovi razvoja kombinirane socijalne politike u Hrvatskoj u Opatiji 2007*. Uslijedilo je istraživanje provedeno 2010. godine korištenjem istih instrumenata i metodologije. Cilj cjelokupnog projekta je poticanje razvoja kombinirane socijalne politike s naglaskom na razvoj civilnog društva te decentralizaciju i deetatzaciju sustava socijalne politike. Glavna tema konferencije bila je predstavljanje rezultata istraživanja iz 2010. u usporedbi s prethodnim istraživanjem te aktualiziranje i problematizira-

nje tako dobivene analize situacije razvoja kombinirane socijalne politike u Hrvatskoj.

Prvog dana konferencije održana su dva izlaganja i dvije tematske radionice. Prvo izlaganje održao je prof. dr. sc. Gojko Bežovan. Radi boljeg razumijevanja važnosti razvijanja modela kombinirane socijalne politike u Hrvatskoj i potrebe provedbe akcijski usmjerenog istraživanja, dr. Bežovan je uvodno definirao model kombinirane socijalne politike te dao pregled dosadašnjeg razvoja i okvira za daljnji razvoj tog modela u Hrvatskoj. Prepreke razvoju ovog modela u Hrvatskoj su manjkav institucionalni okvir i nedovoljna suradnja među dionicima. Na razvoj kombinirane socijalne politike u Hrvatskoj pozitivno utječe Europska unija (dalje: EU) koja nudi razne poticaje, programe, fondove i primjere dobre prakse. Pri tome je istaknuta važnost poznavanja i razvijanja socijalnog poduzetništva kako bi se što bolje iskoristilo to što EU nudi.

U nastavku izlaganja dr. Bežovan usmjerio se na prikaz provedenih istraživanja. Rezultati pokazuju da se razina gospodarskog razvoja županija i gradova očituje u davanjima za socijalne programe, u samom planiranju socijalnog razvoja, (ne) postojanju socijalnih vijeća u gradovima, broju zaposlenih osoba za to područje kao i brojem aktivnih udruga i ustanova. Neki od izraženih problema dobivenih ovim istraživanjem su nepostojanje strateških razvojnih dokumenata s ciljevima socijalnog razvoja, nedovoljno međusobno povjerenje i suradnja dionika te nepoznavanje europske socijalne politike, a upravo to je važno kako bi se moglo uspješno koristiti sredstava iz EU fondova. Po završetku izlaganja uslijedila je rasprava u kojoj je istaknuto nekoliko zaključaka te u kojoj su predstavnici udruga i ustanova iznosili postignuća (primjere dobre prakse) i probleme s kojima se susreću u svom djelovanju. Sudionici su se složili da je decentralizacija osnovni preduvjet za razvoj kombinirane socijalne

politike, da je potrebno obrazovanje voditelja organizacija kako bi mogli doprinijeti razvoju »odozdo prema gore« te da je za održivost projekata važna izrada dobre razvojne i projektne politike i medijsko praćenje realizacije projekata.

Drugo izlaganje održao je doc. dr. sc. Zdenko Babić i to o aktualnom pitanju izdataka za socijalnu zaštitu u Hrvatskoj u usporedbi sa zemljama EU-a. U izlaganju je naglasio medijski gotovo zanemaren element koji značajno utječe na hrvatsko gospodarstvo i što druge zemlje članice EU-a nemaju, a radi se o znatnim izdacima za saniranje i prevladavanje posljedica Domovinskog rata (tako i većim izdacima od EU-a za funkciju invaliditeta i preživjelih uzdržavanih članova). Uz to je upozorio na razlikovanje izdataka za socijalnu zaštitu i socijalnih izdataka čija kriva upotreba izaziva i krivo informiranje javnosti. Prema analizi, Hrvatska izdvaja bitno manje za socijalnu zaštitu od prosjeka starih zemalja članica EU-a, a nešto više od prosjeka novih i time se bitno ne razlikuje u izdacima socijalne zaštite od drugih zemalja EU-a. Problematičnim ipak ostaje bolje strukturiranje tih izdataka. Zaključeno je da je potrebno podizanje svijesti o važnosti i svrsi socijalnih izdataka jer se time može puno postići za poboljšavanje kvalitete života građana, a izbjeci moguće restrikcije koje predlažu neke međunarodne institucije.

Prvi dan konferencije zaključen je istovremenom provedbom dviju radionica. Radionicu Procjena socijalnih potreba: primjer socijalne slike vodila je Ivana Dobrotić. Osvrnula se na pojam i način procjene socijalnih potreba i temu konkretizirala kroz analizu socijalne slike Grada Zagreba koji ima dugogodišnju praksu njene izrade. Drugu radionicu, Programi borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti, vodio je prof. dr. sc. Zoran Šućur. U njoj se raspravljalo o potrebi donošenja lokalnih strategija u borbi protiv siromaštva i socijalne isklju-

čenosti koje se smatraju poželjnima, ali zasada u RH nema dovoljno potencijala za njihovo ostvarenje.

Drugi dan konferencije održano je izlaganje, panel, a zatim istovremeno tri radionice u poslijepodnevnom terminu. U izlaganju pod nazivom Politika protiv siromaštva i socijalne isključenosti u zemljama EU-a izlagač je bio prof. dr. sc. Zoran Šućur. Izlagač je naznačio različite koncepte i definicije siromaštva i socijalne isključenosti koji dovode do različitog prepoznavanja, opisivanja, ali i do kreiranja različitih modela borbe protiv ovih društveno nepoželjnih pojava. Istaknuo je da je socijalno uključivanje ključni pojam socijalne politike EU-a devedesetih godina koji povezuje materijalne i nematerijalne aspekte životnog standarda. U nastavku su problematizirane različite definicije i pristupi iskorjenjivanju siromaštva. Analizirano je siromaštvo i materijalna deprivacija po regijama RH uz poseban osvrt na siromaštvo prema zaposleničkom i stanarskom statusu. Uslijedio je dio izlaganja koji se odnosio na problematiziranje programa borbe protiv siromaštva na nacionalnoj razini, a zatim su istaknuta obilježja, preduvjeti i prepreke koje utječu na lokalnu politiku borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti.

Panel pod nazivom Suvremeni izazovi socijalnog marketinga i menadžmenta u socijalnim ustanovama organizirali su prof. dr. sc. Nikša Alfirević i prof. dr. sc. Jurica Pavičić koji su ujedno i poticali raspravu s tri gosta izlagača. Prvi izlagač bio je Mario Vučić koji je izlaganje usmjerio na područje odnosa s javnošću i publicitet. Naglasio je elemente potrebne za uspješne odnose s medijima i javnosti te je kroz primjer poziva medijima istaknuo bitne elemente kvalitetnog poziva za medije. Drugi izlagač, Krešimir Žnidar, usmjerio se na marketinško istraživanje i važnost istraživanja tržišta čak i u socijalnom poduzetništvu kako bi se donosile odluke utemeljene na činjenica-

ma, uvažila percepcija korisnika, postavila strategija, determinirao učinak te optimiziralo postupanje. Treće izlaganje Valentina Besednika usmjerilo se na organizaciju posebnih događanja, pri čemu je posebno događanje definirano kao svaka planski stvorena situacija izvan svakodnevice. Posebna događanja kategorizirana su prema njihovoj neizvjesnosti i kompleksnosti te su tematizirani načini njihova organiziranja.

Prof. dr. sc. Jurica Pavičić održao je radionicu uvoda u *benchmarking* pod nazivom Učenje i prijenos najbolje prakse pomoću *benchmarkinga* socijalnih ustanova. Radionica je obuhvatila definiranje i osnovne korake *benchmarkinga* kao unapređenja poslovanja učenjem od najboljih. Problematiziralo se i razlike između *benchmarkinga* i krađe ideja ili industrijske špijunaže te kako *benchmarking* može poboljšati kvalitetu pružanja usluga. Prof. dr. sc. Nikša Alfirević održao je radionicu uvoda u projektni menadžment pod nazivom Izrada logičkog okvira za prijedloge EU projekta socijalnih ustanova na kojoj je izrađen jedan konkretni logički okvir. Prof. dr. sc. Gojko Bežovan održao je radionicu pod nazivom Evaluacija i monitoring gdje se raspravljalo o tome što, zašto i kako evaluirati te o procesu učenja kroz evaluaciju projekta, a na primjeru jednostavne evaluacije vježbalo se postavljanje cilja te utvrđivanje mjera/indikatora, polazne točke i promjena.

Dojmovi i zaključci izrečeni na samom kraju drugog dana konferencije potvrđuju važnost i korisnost ovakvog zajedničkog okupljanja stručnjaka iz znanstvenih krugova i prakse te potrebu daljnjeg praćenja razvoja kombinirane socijalne politike.

Martina Horvat i Valentina Kanić

doi: 10.3935/rsp.v18i2.997

SIMPOZIJ: IMA LI SUPSIDIJARNOSTI U HRVATSKOM DRUŠTVU?

Zagreb, 17. lipnja 2010.

Jednodnevni simpozij »Ima li supsidijarnosti u hrvatskom društvu« održan je 17. lipnja 2010. na Katoličkom bogoslovnom fakultetu (KBF) u Zagrebu u organizaciji Katedre socijalnog nauka Crkve KBF-a i Centra za promicanje socijalnog nauka Crkve. Simpozij zaslužuje da se na njega osvrne iz nekoliko razloga. Najvažniji je sama tema simpozija, a to su rezultati istraživanja u sklopu projekta *Supsidijarnost u hrvatskom društvu* koje su zajednički proveli Katolički bogoslovni fakultet i Institut društvenih znanosti »Ivo Pilar«. Ovo je prvi projekt u Hrvatskoj koji se bavi istraživanjem supsidijarnosti i to na način da se teoretski analizira pojam supsidijarnost i da se provede empirijsko istraživanje o postojanju i primjeni supsidijarnosti u hrvatskom društvu. Projekt se nalazi unutar programa »Hrvatske vrijednosti u komparativnom kontekstu« pri Institutu društvenih istraživanja »Ivo Pilar« u Zagrebu. Projekt odlikuje interdisciplinarnost koja se pokazala i na održanom simpoziju gdje su uz predavače s Katoličkog bogoslovnog fakulteta iz Zagreba, Rijeke i Đakova, sudjelovali i znanstvenici s Instituta društvenih znanosti »Ivo Pilar« te znanstvenik s Filozofskog fakulteta. Kritički osvrt na izlaganja vezana uz religiozno-crkveni vid supsidijarnosti dao je prof. dr. sc. Siniša Zrinščak, a u raspravi o iznesenim rezultatima značajan je doprinos dao prof. dr. sc. Gojko Bežovan, obojica s Pravnog fakulteta, Studijskog centra socijalnog rada, Katedra socijalne politike. Sam simpozij bio je organiziran u tri tematska dijela. U prvom